

Gemeente Heumen
t.a.v. Britt van den Akker
Kerkplein 6
6581AC Malden

Onderwerp: Aanvullend advies over doorontwikkeling Transformatie
Sociaal Domein 2023-2026
Datum: 27 juni 2024
Uw brief:
Ons kenmerk: 194049
Bij beantwoording datum en ons kenmerk vermelden
Behandeld door: Sam Menkehorst

Geacht college,

In onze vergadering van 14 november 2023 hebben we de memo besproken over de *Doorontwikkeling Transformatie Sociaal Domein 2023-2026*. Daarover hebben we advies uitgebracht op 24 november 2023.

We geven hierop een aanvullend advies. De doorontwikkeling en de daarbij genoemde 6 speerpunten vinden wij van cruciaal belang voor het sociaal domein. Daarom hebben we besloten om de doorontwikkeling in onze nieuwe samenstelling te bespreken. Dit ook als voorbereiding op de bespreking van de voortgang van de speerpunten dit najaar met mevr. Van den Akker.

Aanvullend op ons eerdere advies geven wij uw college aangescherpte adviezen. Deze vindt u verderop in dit advies. Eerst geven we een samenvatting van ons eerdere advies.

Advies van 23 november 2023 en reactie van uw college

In dit advies hebben we uitgesproken dat we positief adviseren over de voornemens zoals geformuleerd in de kadernota doorontwikkeling. De 6 geformuleerde speerpunten zijn goede stappen in de doorontwikkeling transformatie van het sociaal domein, met meer preventie en een integraal samenhangend aanbod van preventieve voorzieningen in de gemeente Heumen. We hebben in dit advies ook gewezen op een aantal punten die voor ons belangrijk zijn, wat betreft de onderwerpen zoals toegankelijkheid, het inclusiepanel en het thema eigen regie en (samen)eigen redzaamheid.

In uw reactie van 12 december 2023 geeft u aan dat onderwerpen zoals toegankelijkheid en zelf (samen)redzaamheid worden opgepakt via de uitvoering van de inclusieagenda en worden bewaakt door het inclusiepanel.

In uw reactie geeft u ook aan dat u periodiek (jaarlijks) over de speerpunten in gesprek wil blijven. We willen Mevr. van den Akker hiervoor graag in het najaar uitnodigen.

Zorgen over de voortgang

We hebben de wethouders Engels en Baneke in ons regulier BAR-overleg op 9 april 2023 mondeling aangegeven dat we ons zorgen maken over de voortgang van de uitvoering van de inclusieagenda. We zien weinig tot geen concrete resultaten. Ook hebben we onze zorgen geuit over de totstandkoming van een breed samengesteld inclusiepanel. We kregen een afwijzend antwoord en we maken ons daarom zorgen dat u onze zorgen niet serieus neemt. Zo bleek dat ook in het bestuurlijk kwartaaloverleg op 29 mei 2023.

Aanvullend advies

We geven de volgende aanvullende adviezen:

- ***Maak de speerpunten concreter***

We adviseren u de speerpunten concreter te maken. De speerpunten zijn namelijk vrij algemeen geformuleerd. We lezen ze als 'open deuren'. De speerpunten zijn dusdanig geformuleerd dat hier niemand op tegen kan zijn, maar ook niet duidelijk is wat u concreet wilt bereiken. In de uitwerking van de speerpunten onder de kop: 'wat willen we bereiken' vinden we niet altijd de benodigde concretisering terug. Het blijft vaak bij niet concreet en realistisch ingevulde doelstellingen.

Bijvoorbeeld speerpunt 5: 'Inwoners zijn tevreden met hun leefomgeving'. Bij de eerste bullet staat: 'er zijn voldoende passende woningen voor diverse doelgroepen'. Wij vragen ons als BAR af: wat verstaat u onder voldoende en passende woningen? Welke doelgroepen bedoelt u? Bij de tweede bullet staat: 'Er zijn voldoende passende voorzieningen nabij inwoners om zo lang als mogelijk thuis te wonen. Wat verstaat u onder voldoende passende voorzieningen? Wat verstaat u onder nabijheid? En wat verstaat u onder zo lang als mogelijk? Is dat volgens u zo lang als mogelijk met ondersteuning thuis. Is ervoor zo lang als mogelijk een grens te bepalen?

We hebben speerpunt 5 als voorbeeld genomen maar het zal u duidelijk zijn dat we dezelfde vragen kunnen stellen bij de andere 5 speerpunten.

- ***Ben realistisch over eigen regie, zelfredzaamheid en samenredzaamheid en concretiseer het vangnet***

We adviseren u voorzichtig om te gaan met zwaar te leunen op eigen regie, zelfredzaamheid en samenredzaamheid. Niet alle inwoners hebben het doenvermogen. We roepen u op om hierbij een realistisch mensbeeld te hanteren.

Het streven naar een inclusieve samenleving dragen wij als BAR een zeer warm hart toe. Iedereen doet mee, naar vermogen en iedereen is gelijkwaardig en hoort erbij! In uw strategische agenda hebt u dit ook als uw voornaamste doelstelling genoemd.

We adviseren u concreet te formuleren wat u onder het vangnet verstaat. In de 6 speerpunten gaat u steeds uit van eigen regie, zelfredzaamheid en samenredzaamheid. Dat is en blijft in deze kadernota doorontwikkeling uw belangrijkste uitgangspunt. U noemt wel dat er een vangnet is voor diegene die niet mee kunnen in de mantra van eigen regie, zelfredzaamheid en samenredzaamheid. U omschrijft echter niet onder het kopje 'wat willen we bereiken' wat uw doelstellingen zijn wat betreft dit vangnet en ook niet wanneer precies en voor welke inwoners dit vangnet er is.

- ***Formuleer heldere doelen om ze te kunnen monitoren***

We adviseren u concretere doelen te formuleren met het oog op de monitoring van de effecten van het beleid. We sluiten hierbij aan bij de quick scan inkomensondersteuning van

de rekenkamer. Deze wijst u en de gemeenteraad onder meer erop dat voor een effectief beleid het zinvol is om meetbare doelen te formuleren om resultaten te kunnen meten.

In onze bovenstaande opmerkingen hebben we aangegeven waar we als BAR tegenaan liepen wat betreft de 6 speerpunten. We sluiten aan bij de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer. De speerpunten en de ambities genoemd onder het kopje 'wat willen we bereiken' zijn dusdanig weinig geconcretiseerd, weinig toegeschreven op de doelgroepen en daarom ook niet volgens ons te monitoren. De factsheet sociaal domein zoals die in het voorjaar gepresenteerd is en waar u naar verwijst biedt hier wat ons betreft ook te weinig houvast en aanknopingspunten in.

We adviseren u de monitoring vooral ook handelingsgericht in te vullen. Welke resultaten zijn wenselijk en welke bandbreedte vinden we daarbij reëel? Wie kan hieraan op welke manier een bijdrage aan leveren? We zijn uiteraard bereid hierover met u mee te denken.

- *Pak de uitvoering van de LIA op.*

We zien dat in deze kadernota voor de verdere uitwerking wordt gewezen naar de lokale inclusieagenda. We adviseren u, in dat geval, de uitvoering van de LIA nadrukkelijker op te pakken.

We hebben als BAR in ons advies op de LIA gewezen op het gegeven dat wat ons betreft de uitvoering van de LIA minimaal is en dat de LIA ook weinig concretisering kent. In dit verband hebben we gewezen op het onderwerp toegankelijkheid dat niet of nauwelijks uitgewerkt is in deze agenda. We zien dat de LIA nog niet goed uit de verf komt. We maken ons dan ook grote zorgen als in deze kadernota voor verdere uitwerking weer wordt verwezen naar de LIA.

- *Betrek ons bij de uitvoering via Synthese.*

We brengen graag advies uit op de invulling van de 6 speerpunten door Synthese. We zien hierin meerwaarde omdat u in afstemming met Synthese de speerpunten nader vorm wilt geven. Synthese geeft in hun werkplan aan op welke wijze zij bijdragen aan de speerpunten. Uiteraard willen we graag ingaan op uw vraag om over de voortgang van de projecten en acties jaarlijks te adviseren.

Tot slot

We verzoeken u dit aanvullend advies te doen toekomen aan de gemeenteraad voor hun beraadslaging over dit onderwerp eind juni.

Met vriendelijke groet,
Namens de Burgeradviesraad
van de gemeente Heumen

Agnes Coumans
Voorzitter